

BOEKBESPREKING.

Prof. Dr. W. ROEPKE: *De Vlinders van Java*. Uitgave van E. Dunlop en Co.

Prof. Dr. W. ROEPKE: *Rhopalocera Javanica*. Uitgave „Fonds Landbouw Export Bureau Wageningen.

Keer op keer hebben wij er vroeger op gewezen, hoe innig jammer het voor onze werkers en hun gezinnen in Insulinde is, dat er niet genoeg literatuur bestaat, om hen in te wijden in het natuurleven van het heerlijk land, waar zij vertoeven. Gaandeweg komt daar verbetering in en met groote vreugde begroeten wij het verschijnen van bovengenoemde werken. Had ik ze vijf jaar geleden maar tot mijn beschikking gehad, dan was ik al in enkele dagen bekend geweest met de vijftig soorten van vlinders, die geregeld onzen tuin in Bandoeng bezochten of met de nog meer en nog fraaier dieren, die het onvolprezen berg- en vulkaanlandschap van Kawa Kamodjang tooien, en dan had ik ook beter Toxopeus partij kunnen geven, toen ik met hem mee mocht om Blauwtjes te vangen in de dreven van Radjamandala. Dat heerlijke Java!

Het eerste van deze boeken is een Album in de geest en structuur van de Verkade-albums. Het geeft 230 natuurgetrouw gekleurde afbeeldingen van Javaansche dagvlinders met accurate beschrijving en een cursorische behandeling van levenswijze en voorkomen. Een uitstekende Inleiding geeft algemeene bijzonderheden over de structuur van het vlinderlichaam, de ontwikkeling en de nomenclatuur en aan het eind komen heel goede hoofdstukken over Geschiedenis en literatuur, het Opkweeken van Vlinders en Wenken voor Verzamelaars. Een echt Vademecum voor ieder, die zich op Java aan vlinders wil verheugen en een fleurige inleiding voor wie hier in Nederland zich een denkbeeld wil vormen van het natuurleven op Java. De firma Dunlop heeft nog albums in bewerking over de Vogels en over de Bloemen, die ik binnenkort hoop aan te kondigen. Hulde aan Dunlop en zijn medewerkers!

En hulde ook aan het Fonds Landbouw-Export Bureau 1916—1918, dat de uitgave van het tweede boek bezorgde. Dit fonds is, meen ik, een overschot uit de oorlogsjaren en daaruit zijn nu reeds tal van publicaties gefinancierd op landbouwkundig en biologisch gebied. Zoo is uit nood heil geboren en deze wijze van werken lijkt mij heel wat fraaier, dan wanneer b.v. het overschot was gestort in 's Rijks Schatkist, die ik overigens een heel goed hart toedraagt.

Het boek is het eerste deel van een voortreffelijke systematische behandeling van de Dagvlinders van Java met nauwkeurige determineertabellen en voor iedere soort nog vrij uitvoerige bijzonderheden omtrent voorkomen, leefwijze, economische beteekenis, variatie enz. Het heeft één gekleurde plaat en dan nog elf platen met fotografische niet gekleurde, maar zeer duidelijke afbeeldingen van alle soorten, waarvoor omvangrijk materiaal ter beschikking stond o.a. verschaft door „Mevrouw M. E. Walsh te Soekaboemi, die sinds jaren de Lepidopterologie op een wijze beoefent, die niet alleen waardeering, maar zelfs bewondering afdwingt”. Hier moet ik even opmerken, dat men in Indië toch wel telkens „amateurs” ontmoet, die prachtig werk verrichten en wij zijn wel goed op weg, om van de Tropische Natuur op Westersche wijze te genieten, wat er van te genieten valt. Ik wou om een lief ding, dat ik wist, hoe de inlandsche bevolking de flora en fauna van haar land aanschouwt. Ze levert alvast uitmuntend tekenwerk.

Maar ik dwaal af. Dat komt, omdat ik zoo blij ben met die boeken van Roepke. Met elk van de twee kunt ge al heel wat bereiken, maar het plezierigst is het, om ze allebei te hebben.

JAC. P. THIJSSE.

J. C. ALDERS: *De Kikvors*. Deel I van de Fauna-Flora Serie Nederlandse Dieren en Planten. Uitg. De Hofstad, Den Haag.

De Voorrede van dit eerste deeltje luidt: „Het doel van deze serie F-F boekjes is, een beschrijving te geven van algemeen bekende dieren en planten, in Nederland voorkomende, waarbij ook de *anatomie* van een gehele groep aan de hand van vele duidelijke *microfotografiën* en tekeningen wordt behandeld, waarbij vaktermen bekend ondersteld worden.

De boekjes, die ieder voor zich een afgerond geheel vormen kunnen een belangrijk hulp-

middel zijn voor hen, die les geven in plant- en dierkunde aan lagere en middelbare scholen, land- en tuinbouwscholen enz."

Dat pretendeert nogal iets voor een boekje van nog geen dertig kleine bladzijdjes!

Maar inderdaad staat er heel wat in, vooral van de anatomie, maar ook van de levenswijze, zelfs een systematisch overzicht van de Nederlandsche soorten padden en kikkers met kenmerken en verspreidingsgebied.

Er zijn een 25-tal afbeeldingen, grootendeels foto's, ook microfoto's, meest origineele. De tekst is heel beknopt gesteld, zoo iets als een schooldictaat; maar ook zelfs een geheele handleiding voor het ontleden van den kikvorsch met microscopisch onderzoek is er in overgenomen.

Of het boekje veel nieuws bevat voor de leeraren, voor wie het in 't bijzonder bestemd is, dat ze niet in hun gewone leer- en handboeken kunnen vinden, valt te betwijfelen. Maar het kan zeker nuttig zijn, zooveel in zoo beknopte en goedkoop vorm bij elkaar te hebben.

Er zijn nogal wat (druk)fouten in, waaronder enkele kunnen storen bijv. geslachtsspieren voor geslachtsnieren.

J. Hs.

Wijnmalen's Lezen en Gebruik van militaire fiets- en wandelkaarten. 6e geheel gewijzigde druk, door J. D. VAN DER WAALL, Kapitein der Infanterie en C. A. J. VON FRIJTAG DRABBE, Hoofd van den Opnemingsdienst van den Topografischen Dienst. Uitg. Mavors, Arnhem. f 0.45.

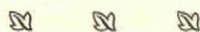
Dr. JAC. P. THIJSSSE: *Bloemen in de Bosschen.*

Dr. JAC. P. THIJSSSE: *Onkruiden.*

Deel 2 en 3 der Serie Natuur-Wetenschappelijke Zakboeken, geïllustreerd met 96 drie-(vier)-kleurendrukken. Uitg. S. W. Melchior, Amersfoort. Prijs f 4.50 per deel.

De gekleurde platen van deze boekjes zijn de bekende uit de serie van Dr. L. Klein, Sammlung Naturwissenschaftlicher Taschenbücher. Bij iedere plaat is een originele Nederlandsche beschrijving van ongeveer een bladzijde gevoegd door Dr. Thijssse. Het is te hopen, dat wij zoo geleidelijk de geheele serie boekjes met al hun prachtige platen, voorzien van zulk een nieuwe, speciaal voor Nederland gemaakte tekst ter beschikking krijgen.

J. Hs.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Allerheiligenheide en nog wat. U vraagt naar waarnemingen van Allerheiligenhei? Ik weet niet, of dit een aparte ondersoort is, is 't alleen late herfstbloei, dan zal 't U interesseren, dat mijn vrouw en ik dit jaar op Hervormingsdag op de Hoge Veluwe rondom ons bloeiende hei hadden, allemaal lage takjes vol bloempjes van hoge gezonde struiken. 't Was er helemaal een feest: veel mestkeverzandhoopjes, veel korhanen, edelherten en prachtig de ren van een moefflon door de hoge hei, schitterend de witte lokstaart! Twee dagen later op de prachtige Zuiderzeedijk tussen Putten en de Nijkerkse haven: de zee in de bocht van de dijk vol eenden (boschas), die wij zagen gingen allen ver voor ons op, maar een troep die wij niet zagen, bleef liggen, hoewel we gewoon doorpraatten, tot we voor hen boven de wind waren; toen ging de troep op de wiek. Zouden dus de kooikers met hun brandende turf toch gelijk hebben en de eenden toch goed ruiken? 't Klopt ook met de ervaring met gieren van de Holl. geologen op Cuba.

Wassenaar.

Dr. D. A. G. BRUGGEMAN.

Keepen present. In verband met Uw „October” in D. L. N. van dit jaar over beukenootjes en keepen kan ik U melden, dat ik hedenmiddag aan de Rijksweg Oosterbeek-Wageningen, waar de weg naar Wolfheze afbuigt een troep vinken zag van pl.m. 200 stuks. Verreweg het grootste deel bestond uit *Keepen*. Het was een gefladder van belang, want bij elke auto of fietser, die passerde was de troep weer in de beuken, om oogenblikkelijk ook weer neer te strijken te midden van de bladeren en beukenootjes. Enkele mannetjes *F. coelebs* waren er ook bij en sommige er van vertoonden geweldig veel wit op de vleugels, meer dan we van onze vinken gewoon zijn.

Oosterbeek, 18 Oct. '35.

JAC. BOUMA.